

РЕШЕНИЕ

№ 1481

гр. София, 30.11.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ТО VI-9, в публично заседание на двадесет и втори ноември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Жаклин Комитова

при участието на секретаря Славка Кр. Димитрова
като разгледа докладваното от Жаклин Комитова Търговско дело № 20231100900769 по описа за 2023 година
и за да се произнесе, взе предвид следното:

ПРЕДЯВЕН Е ИСК С ПРАВНО ОСНОВАНИЕ ЧЛ. 55, АЛ.1, ПРЕДЛ. ТРЕТО ОТ ЗЗД.

Ищецът „Е.“ ЕООД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр. София, ж.к. „***** 10“, бл. *****, представлявано от Б.С., чрез адв. Б. П. П., вписан в САК с личен № *****, със съдебен и служебен адрес: гр. София 1421, р-н „Лозенец“, ул. „*****“ (Адвокатско дружество „С. и П.“), тел. ***** е-mail: lawoffice@splf.eu с **искова молба вх. № 37241/19.04.2023 г.** твърди, че на 24.01.2023 г., в електронна кореспонденция между „Н.-Х.-К.С“ ЕООД, ЕИК ***** и „Е.“ ЕООД, е одобрено съдържанието и е постигнато съгласие за поемането на задължения по Договор за покупко- продажба на моторно превозно средство (МПС) с предмет **Лек Автомобил MAZDA CX-5 SPORTS-LINE AWD** с рама № JMZKFGW2A0084378, съгласно който „Н.-Х.-К.С“ ЕООД, в качеството си на Продавач продава на „Е.“ ЕООД, в качеството му на Купувач описаното МПС, в състоянието, в което се намира в момента на продажбата, ведно с всичките му принадлежности, за сумата от 44 650.00 лева. Съгласно чл. 4 от същия договор, сумата, представляваща продажна цена на моторното превозно средство е платима преди или в едномесечен срок след подписването на договора.

На датата на постигане на съгласие по съдържанието на договора, която е и дата на сключване на договора, „Н.-Х.-К.С“ ЕООД, ЕИК ***** е издало Фактура № 0000000044/24.01.2023 г. с получател „Е.“ ЕООД, с основание на сделката по ЗДДС - чл. 143 ЗДДС. С платежно нареждане реф. № 735B1002302604NW от 26.01.2023 г. „Е.“ ЕООД е изпълнило задълженията си

по издадената фактура за заплащане на продажната цена по сключения договор за покупко - продажба на моторно превозно средство (МПС).

Въпреки извършеното плащане „Н.-Х.-К.С“ ЕООД не е извършило доставката, не е налице и изрично уведомяване от страна на законния представител на Дружеството до „Е.“ ЕООД за невъзможност, за забава поради извънредни обстоятелства за извършване на доставката или за отказ от сключения договор.

На 15.03.2023 г. до електронните адреси, по които е осъществявана кореспонденцията с „Н.-Х.-К.С“ ЕООД, в това число до електронния адрес, посочен като адрес за кореспонденция с Дружеството в партидата в ТРРЮЛНЦ е изпратено електронно съобщение, представляващо по своя характер покана за доброволно изпълнение. Съгласно същото, на „Н.-Х.-К.С“ ЕООД е предоставен последен срок от 3 (три) работни дни за извършване на доставката на автомобила, като в случай че доставката на автомобила в този срок се окаже невъзможна и/или при отказ от сключения договор, сумата в размер на 44 650.00 лева по Фактура № 00000044/24.01.2023 г. следва да бъде възстановена на Дружеството „Е.“ по банковата сметка, от която е заплатена. В изпратената покана изрично е предвидено, че при липса на действия по доставка или възстановяване на сумата към „Е.“ ЕООД от страна на „Н.-Х.-К.С“ ЕООД, Дружеството ще счита договора за развален, поради пълното неизпълнение на задълженията на „Н.-Х.-К.С“ ЕООД, предвид прекалената забава за постигане на договореното, с всички произтичащи от това правни последици. Срокът за доброволно изпълнение на задължението е изтекъл на 20.03.2023 г., като „Н.-Х.-К.С“ ЕООД не е предприело действия по доброволно изпълнение - липсва доставка на МПС, както и възстановяване на сумата, поради отпаднало основание - неосъществена доставка.

Твърди се в исковата молба, че между страните по делото са съществували облигационни отношения по силата на които ответникът е следвало да достави на ищеца лек автомобил, в състоянието, в което се намира в момента на продажбата, ведно с всичките му принадлежности за сумата от 44 650.00 лева, която сума е заплатена от ищеца на основание издадена Фактура № 0000000044/24.01.2023 г. Макар и неподписан саморъчно от законните представители на страните, Договорът съдържа основните характеристики на правоотношението, одобрен е в електронна кореспонденция и никое от двете юридически лица не е възразило изрично срещу неговите разпоредби. В този смисъл, налице е валидно сключен договор за търговска продажба. Договорът за покупко - продажба не е формален договор, а реален. Същият се счита сключен с предаване на договореното количество и вид стока от продавача на купувача, като последният дължи заплащане на стойността на тази стока, съгласно договорените цени. В случая, дори да се приеме, че липсва писмен договор за покупко - продажба, сключен между страните, налице е информация за съществените елементи на сключения устен такъв. Осъществено е съгласно Фактура № 0000000044/24.01.2023 г. заплащане от ищеца на ответника на договорената сума за доставка и прехвърляне на собствеността върху автомобила. С писмо от 15.03.2023 г. изпратено от законния представител на „Е.“ ЕООД до електронните адреси, по които е осъществявана кореспонденцията с „Н.-Х.-К.С“ ЕООД, в това число и на обявения в Търговския регистър по партидата на дружеството електронен адрес за

кореспонденция, ищецът е посочил последен срок от 3 (три) работни дни за изпълнение на задълженията за доставка на автомобила и е поискал възстановяване на сумата за доставката по банковата сметка, от която е заплатена, в случай на невъзможност или при отказ от сключения договор.

В предоставения срок обаче, изпълнение и/или възстановяване на сумата към „Е.“ ЕООД не е последвало. С изпратеното писмо от 15.03.2023 г. ищецът е информирал ответника, че в този случай ще счита договора за развален, поради пълното неизпълнение на задълженията на „Н.-Х.-К.С“ ЕООД, предвид прекалената забава за постигане на договореното, с всички произтичащи от това правни последици. Предвид развалянето на договора по вина на ответника и неговото трайно неизпълнение, респективно поради липсата на доставка, получената сума по Фактура № 0000000044/24.01.2023 г. е с отпаднало основание. Налице е правен интерес за ищеца за осъждането на ответника да възстанови сумата, който обуславя допустимостта на настоящия иск.

Съгласно разпоредбата на чл. 55, ал. 1 ЗЗД, който е получил нещо без основание или с оглед на неосъществено или отпаднало основание, е длъжен да го върне. Процесната искова молба се основава на третия фактически състав по чл. 55, ал. 1 ЗЗД, доколкото развалянето на договор поради неизпълнение по реда на чл. 87 от ЗЗД, съгласно разпоредбата на чл. 88, ал. 1, изр. 1 ЗЗД, има обратно действие. Според трайната практика на ВКС, и в трите хипотези на неоснователно обогатяване по чл. 55, ал. 1 ЗЗД, общият правопораждащ факт е този на заплащане на сумата, чието връщане се претендира. Фактическият състав на предявеното в случая вземане, включва 1) извършено плащане от ищеца, получено от ответника, 2) наличие на първоначално правно основание за получаване на плащането и 3) отпадане на това основание впоследствие.

В настоящия случай, налице са всички елементи от фактическия състав:

- Налице е извършено плащане от ищеца, получено от ответника. По издадената фактура N 9 0000000044/24.01.2023 г., в която изрично е посочено, че предмет на доставката е лек автомобил - MAZDA CX-5 SPORTS-LINE AWD, рама № JMZKFGW2A00841378, с единична цена 44 650 лева по посочената банкова сметка в Първа инвестиционна банка, ищецът „Е.“ ЕООД е заплатило сума в размер на 44 650.00 лева с платежно нареждане № 735B1002302604NW от 26.01.2023 г.
- Между страните е налице разменена кореспонденция, в която са установени основните характеристики на договор за продажба на моторно превозно средство. Екземпляр от договора не е саморъчно разписан от представителите на Дружеството - доставчик и Дружеството - получател, но изпълнението на същия очевидно е започнало. „Н.-Х.-К.С“ ЕООД е издало фактура именно за посочената в Договора от 24.01.2023 г. сума от 44 650 лв. , платима преди или в едномесечен срок след подписване на договора.

Уеднаквената практика на ВКС, приема, че на тълкуване подлежат неясните, непълни и неточни уговорки в договора, които поради недостатъците си пораждаат съмнение и спор между страните относно действителното съдържание на постигнатото при сключване на договора

общо съгласие и целените с договора правни последици, като тълкуването се извършва съобразно критериите на чл. 20 ЗЗД, за да се изясни действителната, а не предполагаемата воля на договарящите. Прилагането на тези критерии предполага отделните договорни уговорки да се тълкуват във връзка една с друга и в смисъла, който произтича от договора, като се изхожда от целта на договора, обичаите в практиката и добросъвестността, но без да се подменя формираната при сключване на договора и обективизирана в съдържанието му воля на договарящите.

В приложение на цитираната практика, с издаването на фактурата извънсъдебно признал факта в правната му сфера да е възникнало и да съществува задължение за доставка на МПС Лек автомобил Mazda CX-5 SPORTS-LINE AWD с рама N9 JMZKFGW2A0084378, породено от Договор за покупко - продажба на МПС от 24.01.2023 г. Признанието по своята правна същност не е изявление за нова сделка между страните, а едностранен акт на длъжника, който изразява волята си, че признава вземането (Решение N9 105/2014 г. по т.д N9 1697/2013 г., I Т.О на ВКС), затова и характеристиките на признанието задължително се свързват с породеното правоотношение (Решение N9 222/2011 г., по т. дело N9 803/2010 г., II Т.О на ВКС).

Налице е отпадане на основанието, за което е платена сумата в размер от 44650.00 лева, поради разваляне на Договор за покупко - продажба на МПС от 24.01.2023 г. След получаване на сумата за описаното моторно превозно средство, ответникът не е предприел никакви действия за извършване на доставката. На 15.03.2023 г. до електронните адреси, по които е осъществявана кореспонденцията с „Н.-Х.-К.С“ ЕООД, в това число до електронния адрес, посочен като адрес за кореспонденция с Дружеството в партидата в ТРРЮЛНЦ е изпратено електронно съобщение, представляващо по своя характер покана за доброволно изпълнение. Съгласно същото, на „Н.-Х.-К.С“ ЕООД е предоставен последен срок от 3 работни дни за извършване на доставката на автомобила, като в случай че доставката на автомобила в този срок се окаже невъзможна и/или при отказ от сключения договор, сумата в размер на 44 650.00 лева по Фактура N9 00000044/24.01.2023 г. да бъде възстановена на Дружеството „Е.“ по банковата сметка, от която е заплатена. В изпратената покана изрично е предвидено, че при липса на действия по доставка или възстановяване на сумата към „Е.“ ЕООД от страна на „Н.-Х.-К.С“ ЕООД, Дружеството ще счита договора за развален, поради пълното неизпълнение на задълженията на „Н.-Х.-К.С“ ЕООД, предвид прекалената забава за постигане на договореното, с всички произтичащи от това правни последици. Срокът за доброволно изпълнение на задължението е изтекъл на 20.03.2023 г., като „Н.-Х.-К.С“ ЕООД не е предприело действия по доброволно изпълнение - липсва доставка на МПС, както и възстановяване на сумата, поради отпаднало основание - неосъществена доставка.

Преобразуващото право да се развали договора в хипотезите на чл. 87, ал.1 и ал. 2 от ЗЗД се упражнява с едностранно волеизявление и при наличие на неизпълнение от страна на длъжника. В първата хипотеза възможността за разваляне на договора е обвързана с предоставяне от изправната страна на допълнителен /подходящ/ срок за изпълнение, с изрично предупреждение че след изтичането на срока ще се счита, че договорът е развален. В разпоредбата на чл. 87, ал. 2 от ЗЗД са предвидени хипотези, при които кредиторът може да развали договора без отправяне на искане за изпълнение

в подходящ срок - безусловно изявление за разваляне на договора, което е приложимо при настъпила невъзможност за изпълнение, за която длъжникът носи отговорност, или при безполезност на изпълнението, настъпила в резултат на забава на длъжника, или когато е уговорено, че ще се изпълни в точно определено време.

Договорите, извън посочените в разпоредбата на чл. 87, ал. 3 ЗЗД подлежат на извънсъдебно разваляне. Когато договорът е сключен в писмена форма, какъвто е настоящият случай, предупреждението трябва да се направи също в писмена форма. Предизвестие за разваляне не е необходимо при безполезност на престацията, или ако изпълнението е станало невъзможно изцяло или отчасти, или ако задължението е трябвало да се изпълни непременно в уговореното време - чл. 87 ал. 2 от ЗЗД. Едностранното разваляне на договора е изявление на изправната страна по него, отправено до неизправния съконтрагент, че счита договора за развален или че разваля договора. По своята правна същност развалянето на договора чрез едностранно волеизявление съставлява субективно потестативно право и за да настъпят правните последици в резултат на упражняването му е необходимо изявлението за разваляне да достигне до неизправния длъжник. Без значение е дали волеизявлението е направено преди подаване на исковата молба в съда в отделна покана или е заявено в исковата молба. В настоящия случай, налице е валидно и произвело действие изявление за разваляне на сключения между страните договор, поради трайното неизпълнение на задължения от страна на ответника.

Изпратеното от „Е.“ ЕООД до „Н.-Х.-К.С“ ЕООД съобщение за доброволно изпълнение притежава всички белези на изрично писмено уведомление, по смисъла на чл. 87, ал. 2 от ЗЗД. Същото е достигнало до ответника на датата на изпращането му - 15.03.2023 г., което обстоятелство е потвърдено и признато от ответника с постъпилия отговор от същата дата. Писменият отговор на ответника представлява извънсъдебно признание досежно наличието на договор за покупко - продажба на МПС между страните, както неизпълнението на задълженията за доставка в срок, което забавяне същият признава и оправдава със забавяне на свои доставки. До датата на подаване на настоящата исковата молба е изтекъл както срокът, предоставен за доброволно изпълнение с уведомлението, така и допълнителният срок, подходящ за изпълнение по смисъла на чл. 87, ал. 1, изр. 1 от ЗЗД, поради което не е необходимо даване на нов срок на длъжника за изпълнение, доколкото е направено изявление, че предвид особеното забавяне, необходимостта от доставката е отпаднала. Ето защо следва да се приеме, че договорът, сключен между страните на 24.01.2023 г. е надлежно развален от страна на ищеца, поради неизпълнение от страна на ответника да извърши възложената му доставка в разумен срок.

Иска се да бъде постановено решение, с което да бъде осъден ответника **„Н.-Х.-К.С“ ЕООД**, ЕИК *********, със седалище и адрес на управление: гр. София, ул. „*****“ ет. 2, офис 12, представлявано от Р.Б.Щ. да възстанови на **„Е.“ ЕООД**, ЕИК *********, със седалище и адрес на управление: гр. София, ж.к. ********* 10, бл. ********* сумата **44 650.00 лв. (четиридесет и четири хиляди шестстотин и петдесет лева)**, ведно със законната лихва от датата на депозиране на исковата молба до окончателното плащане, представляваща заплатена от „Е.“ ЕООД сума по Фактура №

0000000044/24.01.2023 г. на „НЕ-Х.К.“ ЕООД, за доставка на Лек автомобил - Mazda CX-5 SPORTS- LINE AWD, № на рама/шаси JMZKFGW2A00841378, поради отпадане на основанието.

Представени са писмени доказателства.

Ответникът „Н.-Х.-К.С“ ЕООД, ЕИК: *****, със седалище и адрес на управление: гр. София, ул. „*****“ ет. 2, офис 12, представлявано от Р.Б.Щ., при връчен препис от исковата молба и доказателствата, както и от Определение № 1477/03.05.2023 г. на лицето М. А.А., като съгласно пълномощно от 28.11.2022 г. може да получава всякакви документи, писма и кореспонденция, не изразява становище по иска.

Съдът, след като прецени твърденията на ищеца и събраните по делото доказателства, **намира че са налице установените в чл.238 и чл.239 от ГПК предпоставки за постановяване на неприсъствено решение.**

С изрично определение от 03.05.2023 г., съдът е указал на страните последиците от неспазването на сроковете за размяна на книжа и от неявяването им в съдебно заседание.

Ответникът не е представил в срок отговор на исковата молба и не са е явил в първото по делото заседание, без да е направено искане за разглеждане на делото в негово отсъствие.

В проведеното открито съдебно заседание на 22.11.2023 г. пълномощникът на ищеца е направил изрично искане за постановяване на неприсъствено решение.

При анализа на представените по делото доказателства, съдът намира за вероятно основателни предявените искове, поради което същите следва да бъдат уважени изцяло.

На ищеца следва да бъдат присъдени разноски в размер на 2 986 лв., от които 1 786 лв. – държавна такса и 1 200 лв. – адвокатско възнаграждение.

Водим от горното, **СЪДЪТ**

РЕШИ:

ОСЪЖДА „Н.-Х.-К.С“ ЕООД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр. София, ул. „*****“ ет. 2, офис 12, представлявано от Р.Б.Щ. да заплати на „Е.“ ЕООД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр. София, ж.к. ***** 10, бл. *****, на осн. чл. 55 ал.1 предл. трето от ЗЗД сумата 44 650.00 лв. (четиридесет и четири хиляди шестстотин и петдесет лева), представляваща заплатена от „Е.“ ЕООД сума по Фактура № 0000000044/24.01.2023 г. на „НЕ-Х.К.“ ЕООД, за доставка на Лек автомобил - Mazda CX-5 SPORTS- LINE AWD, № на рама/шаси JMZKFGW2A00841378, поради отпаднало основание, ВЕДНО СЪС ЗАКОННАТА ЛИХВА върху сумата от 44 650.00 лв. (четиридесет и четири хиляди шестстотин и петдесет лева), считано от датата на подаване на исковата молба – 19.04.2023 г. до окончателното й

изплащане.

ОСЪЖДА ОСЪЖДА „Н.-Х.-К.С" ЕООД, ЕИК *****, със
седалище и адрес на управление: гр. София, ул. „*****" ет. 2, офис 12,
представявано от Р.Б.Щ. да заплати на „Е." ЕООД, ЕИК *****, със
седалище и адрес на управление: гр. София, ж.к. ***** 10, бл. *****,
сумата 2 986 лв. (две хиляди деветстотин осемдесет и шест лева) –
разноски в производството пред настоящата инстанция на осн. чл.78 ал.1 от
ГПК.

РЕШЕНИЕТО е постановено по реда на чл. 239 от ГПК и не подлежи
на обжалване.

Съдия при Софийски градски съд: _____